

Motion till riksdagen 2023/24:2627

av **Boriana Åberg (M)**

Republiken Kinas deltagande i FN:s underorganisationer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges regering inom EU och FN bör verka för att Republiken Kina (Taiwan) ska kunna bidra till FN:s underorganisationer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Fram till 1971 var det Republiken Kina (Taiwan) som hade Kinas plats i FN, inklusive säkerhetsrådet, men sedan dess har öarna varit diplomatiskt isolerade, på grund av blockaden som Folkrepubliken Kina utövar.

Republiken Kina är en välfungerande demokrati med en lagstiftning som utgår från FN:s deklarationer om mänskliga rättigheter. I landet råder full religionsfrihet. Republiken Kina är det enda landet i Asien som erkänner samkönade äktenskap. Ett annat tecken på att demokratin är stark är att civilsamhället är mycket utvecklat, med en bred flora av idéburna organisationer.

Republiken Kina gör stora ansträngningar för att bli accepterad av världssamfundet. Trots att landet utestängs från många samarbetsformer så bidrar Republiken Kina med resurser vid humanitära katastrofer i större utsträckning än många andra länder.

När Ryssland startade invasionskriget mot Ukraina var Republiken Kina en av de första som fördömde det och skickade humanitär hjälp. Hittills har Republiken Kinas regering och civilsamhället i landet bidragit med mer än 113,6 miljoner USD i finansiell hjälp till Ukraina samt mer än 700 ton humanitära förnödenheter.

Att Republiken Kina inte fullt ut kan delta på lika villkor i FN:s underorganisationer och relaterade mekanismer är mycket problematiskt. Detta blev extra tydligt under coronapandemin. Trots Republiken Kinas framgångsrika erfarenheter av pandemi-hanteringen har inte landet fått tillträde till WHO.

Samarbete mellan världssamfundets medlemmar är nödvändigt för att med kraft kunna arbeta med gränsöverskridande frågor såsom pandemier, konflikthantering, fredsbyggande arbete, handel, katastrofinsatser, klimatförändringar, organiserad brottslighet, internationell terrorism med mera.

Det är hög tid att Republiken Kina ges möjlighet att bidra i världssamfundet. Den utfrysning från gemenskapen i FN som Republiken Kina i praktiken är utsatt för rimmar väldigt dåligt med FN-stadgan och tanken om alla människors lika värde. Bidragande i nedan nämnda FN:s underorganisationer är särskilt angeläget:

WHA

Från 2009 till 2017 var Republiken Kina observatör i World Health Association (WHA), beslutsorganet för Världshälsoorganisationen (WHO). Observatörsstatusen drogs tillbaka efter påtryckningar från Folkrepubliken Kina. Detta är ytterst olyckligt för världshälsan eftersom Republiken Kina, med sin välutvecklade hälso- och sjukvård, skulle kunna bidra med kunskap och erfarenheter. Inkludering av Republiken Kina i WHO:s möten och mekanismer kommer att förbättra den globala hälsosäkerheten och bidra till att fler åtnjuter den mänskliga rättigheten till hälsa.

UNFCCC

Klimatförändringar påverkar alla länder och måste hanteras genom partnerskap över nationsgränserna. Republiken Kina är på grund av sin topografi särskilt känslig för svåra väderförhållanden och extremt regn.

Republiken Kinas ansökan om ett så kallat meningsfullt deltagande i UNFCCC, vilket inte innebär ett fullvärdigt medlemskap, har ständigt mötts med avslag. Detta trots att ett deltagande har välkomnats av många betydande instanser och nationer, däribland USA, Nya Zeeland, Japan och Europaparlamentet.

ICAO

Republiken Kina är ett viktigt nav för flygtrafiken i östra Asien. Taipeis flyginformation (Taipei Flight Information Region, FIR) tillhandahåller service till miljoner flugter och passagerare. Taipei är en viktig knutpunkt för både regional och global flygtrafik samt flygkontroll. Därför bör Republiken Kina inkluderas i FN:s underorgan International Civil Aviation Organizations (ICAO) arbete för flygsäkerhet, navigeringstjänster, miljöskydd etc.

För att bidra till att säkerställa civil flygsäkerhet har Republiken Kina sökt ett aktivt deltagande i ICAO sedan 2009, men ännu har inget hänt. Landets deltagande i ICAO:s församling som officiell observatör skulle föra ICAO närmare dess mål om världsfred och lika möjligheter för alla länder att utveckla och upprätthålla säkra flygtransporter.

Boriana Åberg (M)